ואימא לא לירבו כלל · תימה דפרע פרע במאי מוקי לה אלא גרלה לומר דה"פ אימא לא לירבו שלשים דהיינו שיעור פרע אלא יגלחו בכ"ע ומשני מי כתיב לא ישלחו פרע משמע לא ישלחו שיעור פרע אבל השתא דכתיב פרע (ה) קמא לא ישלחו משמע טפי מפרע לא ישלחו :

אלא גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא · וקשה הרי רב אשי עצמו סותר דבריו ומיישב הך הקישא דיחזקאל שסותר דבריו הראשונים דאמר רב אשי לעיל פרועי ראש דלא מחלי עבודה וי"ל ממה שרב אשי אמר גמרא גמירי ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא מתרלי אמי הקושיות דעד דאתי יחזקאל מאן אמרה ומתרלה קושיא לעיל דכיון דגמרא היא מצינו למימר הכי גמירי הלכתא למיתה ואחולי עבודה לא גמירי ויחזקאל (כ) אסמכה אקרא מענין ההלכה ואסמכה וא"כ לא אסמכינן לעשות ההקישא רק לענין מיתה אבל לעיל דלא ידע דגמיר הלכה סבר הוא לעשות הקישא מפרועי ראש לשתויי יין מכל וכל דאין היקש למחצה* :

כסום יכסמו · פי' כעין כוסמת הגדל כך *שכנין ראשו של זה כלד מיקרו של זה : מעבירת על מדותיה : **גולס סיא** · קודם שנבעלה : **גולס** · כלי שלא נגמר קרוי גולס כדתנן *גולמי כלי עץ ממאין : **מעשרים** · מתחלפות ומתחדשות בשבת זו יולאה וזו נכנסת חדשה זו הנכנסת שירלאוהו ביופי : **לא לירבו כלל** · ואפי' עד שלשים : **אמר ליה** · פרע מקרי בשלשים יום : **אי סוס כתיב לא ישלחו פרע** · הוה משמע לא יגדלו פרע עד שיעור פרע השתא דכתיב ופרע לא ישלחו דקאמר פרע והדר לא ישלחו משמע פרע דשלשים יום ליהוי אבל שלוחי טפי לא לשלחו : **דומיא דיין** · דסמוך ליה יין לא ישתו בבותאם וגו' מקיש פרועי ראש לשתויי יין וכתיב ביין בבותאם : **רבי אומר אומר אני כסן אסור לשתות יין לעולם** · ריש דבריהם קתני כהן מכיר משמרתו ומשמרת בית אב שלו אסור ביין כל אותו היום אף בזמן הזה, מכיר משמרתו ואינו מכיר בית אב שלו אסור כל אותו שבת, אינו מכיר לא משמרתו ולא משמרת בית אב שלו אסור לשתות יין לעולם שמא עכשיו זמנו הוא ויש לחוש שמא יבנה בית המקדש : **רבי אומר אומר אני** · אם באתו לחוש שמא יבנה אסור ביין לעולם ואפילו הוא מכיר שאינו עכשיו זמן משמרתו שמא יבנה וכל משמרותיהן שהיה אוסרן ביין בזמן משמרתן ומתירן שלא בזמן משמרתן הוא מיקנן עכשיו לשתות יין לעולם דלא חיים שמא יבנה פתאום : **כמאן שמו פלידנא כפני המרא ברבי** · שהרי רוב הכהנים אינן בקיאין בזמן משמרותיהן, ואסורין לעולם לרבנן : **מפני שיינו טעמא כו'** · שיטתא היא ובניחותא גרסינן לה כלומר מדאורייתא שרי ורבנן הוא דגזור : ופרכינן הכא נמי מהרה יבנה וכו' : **שתויי יין דמחלי עבודה** · דכתיב (ויקרא י) יין ושכר וגו' וסמיך ולהבדיל בין הקדש ובין החול משמע בין עבודה קדושה לעבודה מחוללת, גזרו בהו רבנן זמן הזה משום מהרה יבנה : ה"נ אף פרועי ראש מחלי עבודה קשיא : **הא עד דלא אתא יחזקאל** · אינו מתמה מילה : **מאן אמרה** · פירוש מהיכא נפקא לן פרועי ראש במיתה : **הא דאמר רב חסדא** · בזבחים כפ' שני דבר זה הכהן ערל פסול לעבודה : **כל כן נכי** · כהן שנתגכרו מעשיו נאחיו שבשמים ונעקר לבו לו ערל בשר מאני כי אתקש לאיתה לאתקש אבל לאחולי כו' : **בן אלעזר** · מתנו של רבי היה ונתן ממון ולמדו לו לאיתה תפסורת :

הדרן עלך כהן גדול

נעוריך" אמר לו כגון מאן? אמר לו כגון אמך, אני והא *מקרי ליה רב יהודה לרב יצחק בריה "ומוצא אני מר ממות את האשה אשר היא מצודים וחרמים" ואמר לו כגון מאן? וא"ל כגון אמך? מיתקף תקיפא, עיבורי מעברא במלה. אמר רב שמואל בר אוניא משמיה דרב אשה = גולם היא ואינה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי שנאמר כי בועליך עושיך ה' צבאות שמו תנא אין איש מת אלא לאשתו, ואין אשה מתה אלא לבעלה אין איש מת אלא לאשתו שנאמר ויומת אלימלך איש נעמי ואין אשה מתה אלא לבעלה שנאמר ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל : אין רואין אותו כו' : ת"ר מלך מסתפר בכל יום, כהן גדול מערב שבת לערב שבת, כהן הדיוט אחד לשלשים יום מלך מסתפר בכל יום שנאמר מלך ביפיו תחזינה עיניך" : כהן גדול מע"ש : אמר רב שמואל בר נחמן א"ר יותנן הואיל ומשמרות מתחדשות כהן הדיוט אחד לשלשים יום דכתיב וראשם לא יגלחו ופרע לא ישלחו מה ראשם אף פרע לא ישלחו" וכתיב "ופרע" פרע ליהוי שלוחי לא לישלחו, אי הכי האידנא נמי? דומיא דיין: מה יין בזמן ביאה אסור, שלא בזמן ביאה שרי אף פרועי ראש בזמן ביאה אסור, שלא בזמן ביאה שרי? תניא רבי אומר-אומר אני כהנים אסורין לשתות יין לעולם אבל מה אעשה *שתקנתו קלקלתו ואמר אביי כמאן שתי כהני חמרא האידנא-כרבי, מכלל דרבנן אסרי? אתם היינו טעמא מהרה יבנה בית המקדש ובעינא כהן הראוי לעבודה וליכא, הא בעינא כהן הראוי לעבודה וליכא אפשר דמספר ועייל אתם נמי אפשר דניים פורתא ועייל *דאמר רב אחא דרך מיל ושינה כל שהוא מפיגין את היין, אלא איתמר עלה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אלא שנו אלא ששתה כדי רביעית אבל יותר מכדי רביעית כ"ש דדרך טורדתו ושינה משברתו רב אשי אמר שתויי יין דמחלי עבודה גזרו בהו רבנן פרועי ראש דלא מחלי עבודה לא גזרו בהו רבנן, מיתיבי *ואלו שבמיתה פרועי ראש ושתויי יין בשלמא שתויי יין דכתיב יין ושכר אל תשת אתה ובניך ולא תמותו אלא פרועי ראש מנא לן? דאיתקש שתויי יין לפרועי ראש: כתיב וראשם לא יגלחו ופרע לא ישלחו (*וכתיב) ויין לא ישתו וגו' מה שתויי יין במיתה אף פרועי ראש במיתה, ומינה מה שתויי יין דמחלי עבודה אף פרועי ראש [א] דמחלי עבודה, קשיא. אמר ליה רבינא לרב אשי הא דאמר רב חסדא עד דלא אתא יחזקאל מאן אמרה? ליטעמיך הא דאמר רב חסדא דבר זה ב) מתורת משה רבינו לא למדנו עד שבא יחזקאל ולימדנו כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבא אל מקדשי לשרתני עד דלא בא יחזקאל מאן אמרה אלא גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא הא"נ גמרא גמירי לה ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא (וכי גמרי הלכה למיתה לאחולי עבודה לא גמירי) מאי "כסום יכסמו את ראשיהם"? תנא כמין תספורת לוליינית מאי תספורת לוליינית? אמר רב יהודה אמר שמואל תספורתא יחידאה, ה"ד? אמר רב אשי ראשו של זה בצד עיקרו של זה שאלו את רבי איזהו תספורת של כ"ג אמר להן צאו וראו מתספורת של בן אלעשה *תניא רבי אומר לא על חנם פיזר בן אלעשה את מעותיו אלא כדי להראות בו תספורת של כהן גדול:

הדרן עלך כהן גדול

רבינו חננאל

אלהיך · אין אדם מוציא קורת רוח אלא מאשתו ראשונה שנאמר ושמח מאשת נעוריך ואמר ליה רב יהודה לרב יצחק בריה כגון אמך · אמר רב אשה גולם היא ואינה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי שנאמר כי בועליך עושיך . תנא אין איש מת אלא לאשתו שנאמר ויומת אלימלך איש נעמי ואין אשה מתה אלא לבעלה שנאמר מתה עלי רחל וגו' : ואין רואין אותו כשהוא מסתפר . ת"ר מלך מסתפר בכל יום שנאמר מלך ביפיו תחזינה עיניך . כהן גדול מע"ש לע"ש הואיל ומשמרות מתחדשות כהן הדיוט אחד לשלשים יום שנאמר ופרע לא ישלחו כלומר שערם לא יגדלוהו אלא פרע ליהוי שלוחי לא ישלחוהו ונמר פרע פרע מנזיר כתיב הכא ופרע לא ישלחו וכתיב בנזיר גדל פרע שער ראשו מה נזיר לי' יום ובלי' יום נקרא פרע כך בכהן בלי' יום נקרא פרע כלומר לא יגדלוהו יתר מפרע שיער בן לי' יום נקרא פרע והתורה הזהירה הכהן שלא לשלח פרע כלומר לא יגדלוהו יתר מפרע אי הכי ניהוי כהני האידנא אסורי לשלוחי פרע רשנינן דומיא דיין מה יין שלא בזמן ביאה שרי דכתיב בהו יין ושכר אל ישתו בבואם אף פרע שלא בזמן ביאה שרי ואקשינן ויין שלא בזמן ביאה שרי והתניא ר' אומר אומר אני כהן אסור לשתות יין לעולם אבל מה אעשה שתקנתו קלקלתו ואמר אביי כמאן שתי כהני חמרא כרבי מכלל דרבנן אסרי כהני לשתות יין לעולם . מאי טעמא מהרה יבנה בית המקדש ובעינן כהן הראוי לעבודה וליכא וא"ת ניים פורתא ומפיג היין . הני מילי אם שתה כדי רביעית אבל אם שתה יתר מרביעית כ"ש שרדך משברתו וכ"ש ששינה משברתו וסלקא שמעתא דר' מתיר ורבנן אסרי לעולם . ורב אשי נמי אתא למפשט דלא אסרי רבנן למשתי חמרא אלא משום דשתויי יין מחלי עבודה ולא גזרו איסור בפרע דפרועי ראש לא מחלי עבודה ואיתבינן עליה ואסיקנא דאפילו פרועי ראש מחלי עבודה ' וגמרא הוו גמירי לה . ואתא יחזקאל ואסמכה אקרא ואקיש שתויי יין לפרועי ראש . והא דתקנתו קלקלתו כבר פרשנוהו בתענית . כסום יכסמו את ראשיהם . תנא כמין תספורת לוליאנית מאי היא תספורתא יחידאה ראש שיער בצד עיקרו של זה וזה היא תספורת של בן אלעשה כו' : הדרן עלך פרק כהן גדול

א) [עי' תענית יז: וכרש"י שם דמתר קשיא לא גרסינן וכלא כתב רש"י ה"ג אף וכו' קשיא ויש ליישב] ב) מו"ק ה. [יומא עא] שבועות יח: ודף כב: לקמן פג: תענית יז: